

KAS

LETNO POROČILO 2009

LJUBLJANA

APRIL 2010

1. TEMELJNA INSTITUCIONALNA IZHODIŠČA DELOVANJA KAS

Vlada RS je izhodišča za kandidiranje in izbor kandidatov za predstavnike države v organe upravljanja, kjer ima na podjetniški ravni država (so)lastniške deleže in v javnih gospodarskih zavodih, prvič sistematično obravnavala 10. 12. 2008. Temeljna ideja je bila, da bi po zgledu kadrovskega delovanja Uradniškega sveta oblikovala poseben Kadrovsko-akreditacijski svet (KAS). Vladni sklep (01004-1/2008/7, z dne 10. 12. 2008) tako potrdil odgovornost predsednika Vlade RS, da imenuje sedem članski KAS in ga hkrati pooblasti, da oblikuje pogoje in kriterije imenovanja v organe upravljanja podjetij in javnih zavodov, ki so v (so)lastništvu države.

Vlada je 24. 12. 2008 ustanovila KAS in imenovala sedem članov (Bratina, Glazer, Hribar, Jamšek, Kovač, Pervanje, Purg). KAS je imenovan kot avtonomno strokovno svetovalno telo Vlade RS, ki sodeluje v postopku akreditacije in nominacije kandidatov za imenovanje v organe upravljanja družb. KAS je 24. 4. 2009 prejel odstopno izjavo člana KAS in generalnega sekretarja Sama Hribarja Miliča, ker je bil imenovan v NS Slovenske izvozne in razvojne banke. Vlada RS je imenovala Vekoslava Korošca kot novega nadomestnega člana KAS.

Vlada RS je v obdobju januar-april 2009 nekajkrat dopolnjevala svoje izhodiščne sklepe o delovanju KAS in sicer 22. 1. 2009, 5.3. 2009, 26. 3. 2009 in nazadnje 23. 4. 2009. Pri tem je vlada sprejela določene vsebinske usmeritve, ki jih je vladi posredovala delovna skupina KAS (Kovač, Pervanja, Purg) v okviru svojega Osnutka pravil in postopkov akreditacije in korporativnega upravljanj (10. 1. 2009), določena dopolnila pa so bila namenjena tehničnemu delovanju KAS.

Tako je Vlada RS po nekaj mesecih usklajevanj in dopolnitev oblikovala temeljna izhodišča delovanja KAS, ki določajo:

- da je KAS avtonomno strokovno svetovalno telo Vlade RS, ki sodeluje v postopku akreditacije in nominacije kandidatov za imenovanje v organe upravljanja;
- da predlagatelj objavi javni poziv za kandidiranje članov organov upravljanja, ki ga kasneje obravnava KAS;
- da KAS akreditacijski postopek vodi v skladu s splošnimi pogoji in kriteriji in da pri tem upošteva tudi posebne pogoje za posamezna podjetja;
- da KAS oblikuje odprto listo primernih kandidatov, ki je praviloma večja od trikratnika potrebnih kandidatov za posamezni organ;
- da KAS lahko posreduje hkrati tudi priporočilo o najprimernejših kandidatih;
- da predlagatelje, v kolikor ni mogoče izpeljati odprte liste primernih kandidatov, za vsako posamezno nominacijo kandidata izven javnega poziva pridobi strokovno mnenje KAS o primernosti kandidata;

- da predlagatelje lahko v postopku akreditacije predlaga KAS, da ta sam oblikuje listo primernih kandidatov ali predlog posameznega kandidata za člana organov upravljanja;
- da KAS daje Vladi RS tudi predloge za vzpostavitev ustrezne prakse upravljanja in nagrajevanja članov organov upravljanja podjetij v državnem (so)lastništvu;
- da sredstva za delovanje KAS zagotovi Generalni sekretariat Vlade RS.

KAS je v sodelovanju s KAD in SOD, ki imata v imenu RS pomembne lastniške deleže v podjetjih, dosegel dogovor, da tudi za njune kandidate opravlja akreditacijsko vrednotenje po metodologiji KAS. V tem primeru gre za zaprte liste in KAS daje samo primerljiva mnenja glede na splošno sprejete kriterije in ne sodeluje v nominacijskem postopku. Mnenje o kandidatih je lahko pozitivno ali negativno, vodstvi KAD in SOD pa potem odločata o njihovi končni izbiri.

KAD je v skladu z lastno politiko delovanja in svojim Kodeksom korporativnega upravljanja pričel s prakso oblikovanja nominacijskih odborov. Bistvo imenovanja nominacijskih odborov v primerjavi s kadrovske komisijami v nadzornih svetih (NS) je, da jih sestavljajo tudi zunanji člani, ki zagotavljajo bolj strokovno, nepristransko, objektivno presojo in izbiro kandidatov. Nominacijski odbori tako zagotavljajo ustrezne mehanizme nabora, vrednotenja in izbire kandidatov za člane NS, pri čemer naj bi se izognili konfliktu interesov glede določenega »samopotrjevanja« članov NS. Na predlog KAD tudi KAS sodeluje pri nominacijskih odborih, kjer gre za mešano zasebno in državno lastnino. KAS je tako sodeloval pri 14 nominacijskih odborih. KAS ne akreditira kandidate, ki so predlagani s strani nominacijskih odborov, temveč zgolj sodeluje pri delu nominacijskih odborov in njihovem naboru in izbiri kandidatov. Občasno presoja le tiste kandidate, ki so morebitni predstavniki državne lastnine v okviru KAD in SOD, vendar samo na zahtevo teh dveh institucij glede na dogovorjeno proceduro in način sodelovanja.

2. FORMALNO IN VSEBINSKO DELOVANJE KAS V LETU 2009

KAS je v letu 2009 postavil temelje akreditacijsko nominacijskih postopkov pri naboru, izbiri in imenovanju članov v organe upravljanja v družbah, kjer ima država (so)lastniški delež. Tako lahko v letu 2009 opazimo postopen razvoj celotnega sistema kadrovskega nabora in izbora, hkrati pa smo dosegli relativno visoko stopnjo profesionalizacije našega delovanja.

Glede vsebinskih zastavitev lahko delovanje KAS delimo na štiri obdobja.

- V prvem četrtletju (januar-marec) smo temeljno pozornost namenili formalnemu in vsebinskemu oblikovanju sistema akreditacije in nominacije.
- V drugem obdobju (april-junij) smo dosegli potrebno sodelovanje z Vlado RS in utrdili vse sistemske vidike akreditacije in nominacije.

- V tretjem četrtletju (julij-september) se je v razmerju ministrstev in KAS povečalo razumevanje temeljnih procesov akreditacijsko nominacijskih procesov.
- V zadnjem obdobju (oktober-december) pa smo dosegli relativno visoko stopnjo formalne utečenosti postopkov in povečali učinkovitost svojega delovanja.

Statistična podoba našega delovanja v letu 2009 razkriva naslednje podatke:

1. KAS je opravil 23 rednih sej in 14 dopisnih sej.
2. KAS je obravnaval kandidature v 99 vrednotenij za NS.
3. Največ vrednotenij je bilo v mesecu juniju (26), zatem v maju (16), v marcu (13) in v decembru (12).
4. KAS je obravnaval skupno 1665 prijav, skupno pa smo ocenili 1274 prijav.
5. V prvih šestih mesecih smo obravnavali 1542 prijav, kar pomeni 92% vseh prijav.
6. Največ prijav je bilo v mesecu marcu (840), v ostalih mesecih pa se je gibalo med 207 (junij) in 3 (oktober).
7. V akreditacijskem postopku je bilo največ obravnav v mesecu marcu, ko smo vrednotili 518 od 840 prijav.
8. Najbolj množičen odziv na posamezen poziv je bil v mesecu marcu, ko se je povprečno prijavilo na razpis 64,6 kandidatov.
9. Povprečna ocena obravnavanih kandidatov je bila najnižja v mesecu marcu (3,16) za 518 prijav in najvišja v mesecu aprilu (3,47) za 151 prijav.
10. Povprečne ocene obravnavanih in predlaganih so rasle glede na stopnjo izbire (akreditirani na prvi stopnji in nominirani na drugi stopnji izbire).

Tabela 1: ANALIZA PREJETIH IN OBRAVNAVANIH PRIJAV ZA ČLANSTVO V NS

Mesec	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	september	oktober	novem
št. podjetij	6	13	9	16	26	3	8	1	3	
št. prijav (popolnih in nepopolnih)	149	840	153	133	207	60	13	8	3	
št. ocenjenih kandidatov	82	518	151	133	207	60	13	8	3	
delež ocenjenih	55%	62%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
povprečno št. prijav	24,8	64,6	17,0	8,3	8,0	20,0	1,6	8,0	1,0	1,0
povprečno št. ocenjenih	13,7	39,8	16,8	8,3	8,0	20,0	1,6	8,0	1,0	1,0
povprečna ocena	3,38	3,16	3,47	3,41	3,29	3,38	2,84	3,31	3,09	3,09
povprečna ocena predlaganih kandidatov	3,92	3,63	3,90	3,67	3,54	3,80	3,14	3,48	3,09	3,09
povprečna ocena imenovanih kandidatov	3,94	3,55	4,04	3,60	3,61	3,77	3,24	3,60	2,88	2,88

Vir: Pervanja, Analiza delovanja KAS, december 2009,
Sektor za podporo dela KAZI* (dodatni popravki in dopolnitve niso vneseni)

Analiza dela KAS dokazuje, da je najintenzivnejše obdobje našega delovanja prvo poletje (februar-junij), največ dela pa smo imeli meseca marca. To je posledica določenih zaostankov pri imenovanju nadzornih svetov zaradi menjave vlade in ustanavljanja KAS, predvsem pa so prvi javni pozivi iz januarja in februarja zaradi zamudnega zbiranja podatkov doživeli

formalno obravnavo na KAS šele v mesecu marcu. Največji problem delovanja KAS v prvem in deloma tudi v drugem četrtletju je bila velika nesorazmernost med kakovostjo institucionalnih mehanizmov in kvantiteto opravljenega dela. Tako smo v razmerah nedorečenih mehanizmov v prvih štirih mesecih opravili kar 67% vseh akreditacij oziroma nominacij v letu 2009.

Prav tako moramo opozoriti na razliko med prijavljenimi, obravnavanimi in akreditiranimi kandidati. Nekateri kandidati so se prijavi večkrat, obravnavali smo tudi nepopolne vloge (največkrat kandidati niso izpolnili vseh prilog, še posebej so manjkale izjave). Akreditirali smo samo tiste vloge, ki so bile popolne. Največji razkorak med prijavljenimi kandidati in obravnavanimi kandidati je bila prav v začetnem mesecu februarju, ko je od 149 prijav bilo obravnavanih in ocenjenih 82 kandidatov (55%). Kasneje so kandidati pazljiveje spremljali navodila, možnih manipulacij z javnimi pozivi, ki so bili zagotovo na začetku tudi politično motivirani (želeno blokiranje celotnega akreditacijskega procesa), pa je bilo v naslednjih mesecih veliko manj od pričakovanj. Razumevanje in delovanje KAS se je z meseci v veliki meri depolitiziralo, javni pozivi so bili redkejši, kandidati pa so imeli več časa za prijavo. Zato se je razkorak med prijavljenimi in obravnavanimi kandidati po aprilu 2010 bistveno zmanjšal. Kasneje beležimo skoraj stodontno pokritost med prijavljenimi in ocenjenimi kandidati.

Povprečne ocene akreditiranih kandidatov, ki izhajajo iz vnaprej določenih kriterijev, so relativno visoke. V povprečju smo najnižje ocene dosegali v mesecih ali pri družbah, kjer je bilo najvišje število prijav. Tako je povprečna ocena relativno nizka v mesecu marcu, ko je bilo število prijav in akreditacij najvišje, medtem ko nizke ocene v mesecu avgustu in oktobru niso značilne zaradi nizkega števila prijavljenih kandidatov. Pomembno pa je, da se povprečne ocene dvigujejo glede na stopnjo selekcije akreditiranih kandidatov, tako da je statistično značilno povečevanje povprečnih ocen kandidatov, ki so bili najprej ocenjeni in kasneje tudi predlagani. V vseh primerih so povprečne vrednosti predlaganih kandidatov presegle povprečne vrednosti ocenjenih kandidatov, kar tudi ustreza kriterijem rangiranja in izbora kandidatov v okviru akreditacijskih in nominacijskih postopkov KAS. Na drugi strani pa povprečna ocena imenovanih kandidatov ni vedno višja od povprečne ocene predlaganih kandidatov, kar pomeni, da končni politični kriteriji odločanja niso vedno sledili strokovnim kriterijem vrednotenja KAS.

3. NEKATERI POSEBNI VIDIKI IN PROBLEMI DELOVANJA KAS

Ustanovitev KAS v mesecu decembru je bil politično in institucionalno povsem nepripravljen vladni ukrep. Ustanovitveni sklep Vlade RS glede KAS (december 2008) je bil zelo skromen, brez temeljnih vsebinskih usmeritev in institucionalnih rešitev. Hkrati pa je Vlada RS želela že na prvi ustanovni seji KAS, ki je bila sklicana 29. 12. 2008, rešiti imenovanje članov NS družbe SŽ, d.o.o.. Takšen pristop je na samem začetku potrdil troje:

- da Vlada RS očitno ni dobro razumela pomembnosti in širine delovanja korporativnega upravljanja v okviru zelenega akreditacijsko nominacijskega delovanja KAS;
- da je že na samem začetku očitno postavila nekatere politične interese pred strokovno presojo, pri čemer je v veliki meri ogrozila kredibilnost nove institucije;
- da je zaradi slabih vsebinskih in tehničnih priprav, političnega ter kadrovskega pritiska na KAS povzročila velike začetne težave pri njegovem delovanju.

Člani KAS so na prvi seji sicer zavrnilo odločanje o NS SŽ, hkrati pa so veliko pozornost namenili prav zapolnjevanju institucionalnega deficita Vlade RS kot ustanovitelja nove institucije. Tako je KAS do srede januarja 2009 ponudil lastne usmeritve na treh ključnih področjih svojega delovanja:

- (1) določitev procesnih poti za akreditacijo,
- (2) postavitev pogojev in kriterijev za akreditacijo in nominacijo kandidatov,
- (3) oblikovanje poslovnika in način odločanja v okviru KAS.

Tako je KAS januarja formalno sprejel poslovnik o svojem delu in kriterije akreditacije, vendar se je oboje nanašalo na interno delovanje KAS. Na drugi strani pa KAS ni dobil ustreznih vladnih odgovorov glede sistema akreditiranja in nominacije.

Podrobnejša analiza lahko v prvih dveh četrletjih (januar-junij) razkrije številne probleme, ki so bili ključni za način našega delovanja v prvih štirih mesecih obstoja:

- veliko število javnih pozivov in izjemen odziv kandidatov,
- zamotan proces prenosov informacij od predlagatelja do KAS,
- težave pri tehničnem delovanju in profesionalizaciji delovanja KAS
- premalo jasne institucionalne opredelitve in protokoli akreditacije in nominacije.

Dejstvo je, da je v prvih mesecih med KAS in Vlado RS ostajalo vrsto nerešenih vprašanj glede vsebine, načina in postopkov akreditacije in načinov nominacije. Prav tako niso bili izpolnjeni nekateri temeljni pogoji za normalno delovanje KAS z vidika administrativnih in drugih pogojev dela. Pri tem želimo posebej izpostaviti, da je celotna administrativna ekipa, ki jo je Vlada RS namenila delovanju KAS svoje delo opravila izjemno požrtvovalno in kakovostno. Skupino sestavljajo Tatjana Pečaver, Olga Loboda in Rastko Kozlevčar. V delovanju KAS smo po treh mesecih razvili kulturo sodelovanja in medsebojnega zaupanja, ki je omogočila, da je celotna ekipa, administracija in strokovni člani KAS, delovala koherentno in da je zmogla premagati velike začetne težave. Izjemno pomembna je še druga lastnost našega odločanja. Vse odločitve članov KAS so bile enoglasne in nikoli v okviru akreditacijsko nominacijskih postopkov nismo uporabili instituta preglasovanja, ki ga omogočajo pravila odločanja. To dokazuje visoko stopnjo timskega dela in medsebojnega razumevanja, zaupanja in spoštovanja vseh članov KAS.

Vlada RS je vse svoje sklepe o delovanju KAS oblikovala relativno avtonomno, s čimer je pogosto kršila izhodiščno načelo avtonomije in strokovnosti delovanja KAS. Zato je KAS v prvih treh mesecih opozoril na nekatera sporna vladna stališča glede akreditacijsko nominacijskih postopkov (dodatno preverjanje že imenovanih članov NS, trikratnik nominacije akreditiranih kandidatov). Prav tako smo na več sejah posebej opozorili, da

imenovanje uslužbencev ministrstev ne ustreza priporočilom OECD (zanje smo zato izdajali priporočila z zadržkom). KAS je 23. 3. 2009 s posebnim dopisom zaprosil Vlado RS, da mu v zvezi s postopki akreditacije posreduje natančno opredeljene pripombe in vprašanja, ki bi naj bili sporni, toda Vlada RS nikoli ni posredovala kakršnekoli dileme in zahteve, v katerih bi lahko podrobneje opredelili akreditacijski in nominacijski postopek ter protokole delovanja. Tako je tudi po letu dni med Vlado RS in KAS obstaja še vedno vrsta nerešenih vprašanj in različnih pogledov na postopke akreditacije in nominacije. Takšna ohlapnost medsebojnih dogovorov in nejasnosti so očitno ustrezale predvsem Vladi RS, saj je s tem pridobila nekaj dodatnega manevrskega prostora, kadar je želela poseči po izbiri kandidatov zunaj običajnih akreditacijsko nominacijskih postopkov KAS.

Analizo predlaganih in imenovanih kandidatov dokazuje, da so ministrstva v nekaterih primerih izbrala kandidate, kjer smo jasno izrazili zadržek glede njihovega uradniškega ali celo političnega položaja v okviru vladnih organov. Tu se je KAS skliceval na ustrezna določila korporativnega upravljanja OECD z vidika konflikta interesov. Prav tako naša analiza dokazuje, (1) da so bili imenovani kandidati, ki jih sploh ni bilo v akreditacijskem postopku KAS, (2) da so ministri pri končnem izboru posegli po kandidatih, ki so bili pred tem akreditirani ali nominirani za druge družbe, (3) da so bili izbrani kandidati, ki jih je KAS sicer akreditiral, ne pa tudi nominiral. Vse to dokazuje, da je Vlada RS v nekaterih zelo odmevnih primerih izbire članov NS kršila pravila, ki veljajo za normalno delovanje akreditacijskih in nominacijskih postopkov KAS. Vseh spornih primerov ni bilo veliko v statističnem pomenu (gre za sedem primerov), so pa zato pomembni z vidika kredibilnosti dela KAS in politične odgovornosti za delovanje posameznih družb, zlasti nekaterih velikih in pomembnih poslovnih sistemov. KAS je v prvi fazi takšno prakso obravnaval benoalentno, kasneje je posamezna ministrstva tudi pisno opozoril, nazadnje je določena opozorilna mnenja v imenu KAS izrazil njegov predsednik tudi javno.

Največ problemov v letu 2009 zato še vedno predstavlja razumevanje akreditacijsko nominacijskega postopka. Pri tem opozarjamo na štiri najbolj pogoste probleme:

- Javni razpisi, ki so postali osrednje vodilo nabora kandidatov za akreditacijo, pogosto ne ponudijo dovolj kakovostne in ustrezne strukture kandidatov (dodatni nabor in predlogi KAS ali ministrstva niso dovolj jasno procesirani).
- Akreditacijski in nominacijski postopek vrednotenja, rangiranja in končne izbire kadrov se vedno določa glede na določeno družbo, zato ni mogoče uporabiti pri končni izbiri članov NS kadre, ki so bili akreditirani in nominirani za druge družbe, ali pa so bili zgolj akreditirani, ne pa tudi nominirani s strani KAS.
- V postopkih akreditacije in nominacije pogosto prihaja do konfliktov interesov, vendar priporočila z zadržkom, ki jih izdaja KAS zlasti za državne uradnike, zaposlene v ministrstvih, v končnem izboru ministri pogosto niso upoštevali.
- Akreditacijsko nominacijski postopek je preveč formalističen in premalo vsebinski, zato pogosto tako KAS pri nominaciji in ministri pri končni izbiri podcenjujejo potrebne veščine in praktična znanja, predvsem pa strokovno in politično neodvisnost nadzornikov.

Očitno je največ nesporazumov nastalo zaradi nejasne pravne formulacije v vladnih sklepih, kjer ločitev akreditacijskih in nominacijskih postopkov ni bila dovolj natančno opredeljena,

interpretacije pa so vseskozi ostale dvoumne. Tako naj bi KAS oblikoval »strokovno mnenje o kandidatih« (akreditacija) in »odprto listo« vseh »primernih kandidatov« v trikratniku potrebnih, kar je dejansko nominacija, hkrati pa naj bi obstajalo še posebno priporočilo o »najprimernejših kandidatih«.

Naše razumevanje in tudi dosedanji postopki akreditacije in nominacije temeljijo na treh ravneh odločanja, zato jih še enkrat izrecno navajamo, ker pomenijo določeno obliko standardizacije postopkov in načinov izbire. Pri vrednotenju (akreditacija) in izbiri primernih kandidatov (nominacija) upoštevamo tri kroge odločanja:

- **prvi krog:** vrednotenje in rangiranje kandidatov glede na sprejete akreditacijske kriterije;
- **drugi krog:** določanje potrebne višine ranga, potrebnega za nominacijski postopek;
- **tretji krog:** končni izbor in nominacija kandidatov glede na vsebinsko strukturo NS (poslovni model, strategijo, poslovni cikel družbe).

Ti trije koraki so povezani in zato pogosto vodijo do izbire, ko KAS poseže po kandidatih, ki so lahko po rangu tudi relativno nižje. Prav tako smo v okviru KAS izoblikovali nekatera interna napotila, da pri izbiri kadrov potrjujemo kandidate, ki so stari praviloma med 40 in 70 let, tako da velja spodnja in zgornja meja akreditacije. Spodnjo mejo določajo predvsem potrebne izkušnje, zgornjo pa sposobnost in pripravljenost kandidata za delo v NS. Upoštevali smo tudi zahtevnost dela v posameznih družbah, zato praviloma ne nominiramo kandidatov v več velikih in zahtevnih družb, čeprav je že zakonska omejitev v ZGD dovolj stroga.

Akreditacija pomeni zgolj vrednotenje kandidatov, bistvena pa je nominacija, saj pri tem KAS upošteva temeljno standardizacijo petih tipov NS, ki jo je razvil v okviru svoje interne metodologije in presoje. Ta tipizacija ustreza izhodiščnim zahtevam družbe, ki jo ocenjujemo glede na poslovni in življenjski cikel družbe, konkurenčni položaj, poslovni model, želeno strukturo kompetenc in potrebnih znanj članov NS in uravnotežene strukture članov celotnega NS. Akreditacija je torej potreben, nominacija pa zadosten pogoj, zato tudi rangiranje v akreditacijskem postopku ne ustreza vedno nominacijski izbiri, za katero se je odločil KAS. Pri akreditaciji vrednotimo posameznika, pri nominaciji pa izbor kandidatov določa potrebna presoja optimalne strukture NS glede na potrebe družbe.

4. PRIPOROČILA ZA NADALNJE DELO V LETU 2010

V okviru našega načrta dela, ki smo ga pripravili v januarju leta 2009, je KAS opredelil nekatere naloge, ki so bili sestavni del našega delovanja v obdobju 2009-2010. tudi v letu 2010. Temeljna usmeritev KAS je namenjena izboljšanju kriterijev standardizacije in racionalizacije postopkov akreditacije in nominacije. KAS je svoje delo usklajeval in nadgrajeval skladno s priporočili in usmeritvami OECD, ki opredeljuje posebne načine korporativnega delovanja v kriznih razmerah. KAS želi razviti poseben sistem spremljanja,

nadzora in kakovosti korporativnega upravljanja, pri čemer sodeluje v skupnem projektu z Združenjem članov nadzornih svetov (ZČNS) pri izdelavi posebnega sistema kriterijev in meril za samoocenjevanje članov NS (marec 2010).

Vlada RS je maja 2010 sprejela Zakon o upravljanju kapitalskih naložb RS (ZUKN). Zakon predvideva, da agencija ustanovi posebno akreditacijsko komisijo (AK) kot posvetovalno telo agencije, ki oblikuje strokovna mnenja o primernosti kandidatov, šteje sedem članov in jo na predlog uprave imenuje svet agencije izmed zunanjih strokovnjakov. Merila, postopke in način delovanja akreditacijske komisije določi svet agencije na predlog akreditacijske komisije (23.čl., 21. čl. ZUKN/UL 38/2010). KAS nadaljuje z delom po uveljavitvi tega zakona kot akreditacijska komisija, najkasneje šest mesecev po sprejetju zakona pa mora svet agencije imenovati člane nove Akreditacijske komisije. To pomeni, da KAS deluje v sedanji sestavi in na sedanji način do novega imenovanja AK (37. čl).

Menimo, da bi morali pri oblikovanju nove AK upoštevati dosedanja merila in trifazni postopek akreditacije in nominacije, pri čemer predlagamo:

- da v vmesnem obdobju KAS v sodelovanju z agencijo in MF pripravi NATANČNA institucionalna pravila in protokole nabora, kriterije in načine izbire kandidatov;
- da agencija pomemben del svojega delovanja posveti ne samo upravljanju naložb temveč predvsem načinu in kakovosti korporativnega upravljanja;
- da v protokolih nabora poleg javnega razpisa uporabljamo tudi druge oblike pridobivanja kandidatov in da agencija vodi kadrovske evidenco akreditiranih kandidatov,
- da v procesu nominacije za pomembne družbe AK uvaja poseben sistem poročanja glede na strukturo obstoječega NS, poslovni cikel, strategijo in poslovni model družbe;
- da je postopek akreditacije izpeljan centralizirano v obliki profesionalnega presojevalca kot oblika zunanjega sodelavca AK ali pa profesionalne kadrovske ekipe agencije;
- da je postopek akreditacije in nominacije na kraju zaprt, kar pomeni, da dejansko o optimalni strukturi NS odloča AK, drugačna stališča vodstva agencije pa morajo biti predmet argumentiranega usklajevanja AK in uprave;
- da za članstvo NS ne moremo več imenovati visoke državne funkcionarje temveč mora agencija zastopnike državnega premoženja iskati med strokovnimi in kompetentnimi zunanjimi člani;
- da uvajamo način spremljanja kakovosti delovanja NS, ki jih imenuje agencija v skladu s priporočili, ki jih pripravljata KAS in ZČNS;
- da agencija pripravlja posebne strateško razvojne konference, ki so namenjene poročanju in analizi učinkovitosti korporativnega upravljanja in poslovanja družb.

Predlogi tehničnih sprememb na področju akreditacije:

1. Predstavitveni esej z referenčnimi uspehi in projekti na največ dveh straneh oziroma v obsegu največ 6000 znakov naj vsebuje:
 - kratko predstavitev z referencami, ki dokazujejo celovito poslovno znanje in ustrezna strokovna znanja iz področja delovanja,

- na uspešnih konkretnih primerih utemeljeno sposobnost učinkovitega komuniciranja in timskega dela,
- opredelitev referenčnih projektov o strateškem delovanju in upoštevanju dolgoročnih interesov družbe,
- utemeljitev svojega delovanja v konkretnem nadzornem svetu, motiv za to delovanje in poznavanje podjetja/družbe/inštitucije ter dosedanje izkušnje s tem področjem,
- opredelitev pripravljenosti za intenzivno delo v konkretnem NS.

UTEMELJITEV SPREMEMBE: Kandidat/ka naj dokazuje z dodatno utemeljitvijo in izkazanim motivom za kandidaturo v konkretne družbe, kakšne so dosedanje izkušnje na določenem področju. To bo članom AK olajšalo obravnavanje ustreznosti posamezne/ga kandidata/ke.

2. Veljaven certifikat, ki dokazuje, da je kandidat opravil preizkus znanja pri Združenju nadzornikov Slovenije – iztečen certifikat ali brez certifikata (0), veljaven certifikat (5) točk.

UTEMELJITEV SPREMEMBE: Upravljanje v okviru NS zahteva kompleksna znanja, ki obsegajo tako menedžerska, finančna, računovodska, pravna in druga nadzorniška področja. Ta znanja v okviru certificiranja dokazujejo kandidati tako z izpitom (ustni zagovor pred tri-člansko komisijo) in drugimi zahtevami glede obnavljanja certifikata. Zato predlagamo, da relativno povečamo vpliv tega kriterija na končno oceno.

3. Med predlaganimi kandidati naj ne bi več nominirali predstavnikov ministrstev.

UTEMELJITEV SPREMEMBE: Novi kodeks o upravljanju javnih delniških družb posebno pozornost namenja presoji neodvisnosti kandidatov in možnosti nastopa konflikta interesov. Na to dejstvo smo že do sedaj dosledno opozarjali predlagatelje, da bi se izognili prihodnjim konfliktnim situacijam. Zato predlagamo, da v letu 2010 ministrstva dejansko ne predlagajo kandidatov, ki so predstavniki ministrstev, če tako posebej ne urejajo zakonske ali druge statusne opredelitve.

4. Sodelovanje v nominacijskih odborih ali pa uvajanje posebnega avtonomnega poročevalca.

UTEMELJITEV SPREMEMBE: Pri obravnavanju pomembnih družb predlagamo, da kolikor ne delujejo nominacijski odbori, v katerih sodeluje KAS, imenujemo posebnega poročevalca, ki preuči družbo, njen poslovni model, strategijo in razmerja v NS ter pripravi poročilo o tej družbi. Za opredelitve kandidatur za članstvo v posebej pomembnih družbah/inštitucijah predlagamo obvezen osebni intervju v postopku nominiranja ali pred končnim imenovanjem.